

ANWB-fietsroute 18 Buurtschappenroute (zuid) 45 km

Ten oosten en ten zuiden van Winterswijk is het oude hoevenlandschap op z'n mooist. De afwisseling tussen door houtwallen en bossen omzoomde bolronde essen en lager gelegen weilanden, met daartussen kronkelende beken, geeft het gebied een sfeer van harmonie en schoonheid. U fietst door of langs buurtschappen als Huppel, Henxel, Ratum, Kotten en Woold.

START

1 Iets voorbij Ratum komt u langs een kalksteengroeve. Het muschelkalk bevat veel fossielen en bewijst dat het hier eens, zo'n 200 miljoen jaar geleden, een ondiepe zee is geweest. In de kalksteen zijn onder meer voetsporen en botten gevonden van sauriërs. Veel vondsten zijn te zien in *Museum Freriks* in Winterswijk (Groenloseweg 86, maandag gesloten). De steengroeve wordt af en

2 Bij de buurtschap Ratum liggen mooie *scholtengoederen* zoals Tenkink, Hesselink, Scholtenhuis en Willink. Vooral in de buurtschappen Ratum en Woold komen grote boerderijen, de scholtengoederen, voor. De scholten werden oorspronkelijk door de bisschop van

toe onder strikte voorwaarden voor het publiek opengesteld (inl. VVV Winterswijk). De meest oostelijke groeve is niet meer in gebruik en is aangewezen als natuurreservaat.

3 Bij de buurtschap Woold liggen de *kaasboerderij Harmienehoeve* en de scholtengoederen Roerdink en Meerdink. Het Meerdink is eigendom van Het Geldersch Landschap en is opengesteld voor wandelaars. Het landgoed omvat een modern huis met naastgelegen boerderij en wordt omgeven door een eeuwenoud landschap met houtwallen en bossen van eiken en beuken, hoge essen en weilanden. Roerdink ligt in een soortgelijk landschap, maar de boerderij is veel ouder.

Münster aangesteld om diens eigendommen te beheren. Toen zijn controle over hen verslaptte, eigheden de scholtenboeren zich na 1795 allerlei rechten toe en kregen zij adellijke allures. Omdat zij naast landbouwer ook bosbouwer en jager waren, zijn er nog steeds veel bos en houtopstanden op die scholtengoederen. Tussen Tenkink en Willink ligt even voorbij de brug over de Willinkbeek de oudste aardlaag die in Nederland in de vorm van klei aan de oppervlakte komt: het bontzandsteen.

4 Voor fietsers die deze tocht willen afwisselen met een wandeling is een bezoek aan het natuurreservaat *Bekendelle* bijzonder de moeite waard. Door dit bosgebied meandert de Slinge, die in delen van dit beekbos veelvuldig buiten de oevers treedt. Het gebied is dan ook zeer bekend door de aanwezigheid van een bijzondere beekdalflora en zeldzame vogelsoorten als de ijsvogel en de grote gele kwikstaart.

Boerderij in de omgeving van Winterswijk (foto Gerard Op het Veld)

V In de bewegwijzering vormt deze route een geheel met de Buurtschappenroute (noord) uit de fietsgids Noordelijke Achterhoek. Deze 58 km lange route heeft één verkorting. Die is hier gebruikt om de route in tweeën te delen. Op alle bordjes staat 'Buurtschappenroute'. Een deel van de route is onverhard.

P Winterswijk centrum.

W Winterswijk op Markt (bij Jacobstoren). Buurtschap Woold Kaasboerderij en Herberg Harmienehoeve, Kulverweg 2.

B Winterswijk, Fa. Oonk, Misterstraat 47, tel. 0543 - 512 519 (feestdagen gesloten).

C Winterswijk Camping Vreehorst, Vreehorstweg 43, tel. 0543 - 514 805.

